

Nr 798

Av herr Ståhl och fröken Elmén, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 34, med förslag till lag angående ändring i lagen den 4 januari 1956 (nr 2) om socialhjälp, m. m.

(Lika lydande med motion nr 654 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 34 föreslås en ändring i lagen om socialhjälp samt i barnavårdslagen. Dessa ändringar hänför sig till dem som av lättja eller liknöjdhet åsidosätter sin underhållsskyldighet mot sin familj så att obligatorisk socialhjälp måste tillgripas. Dessa kan enligt nuvarande bestämmelser föreläggas att efter sin förmåga utföra arbete i arbetshem. Under vissa förhållanden kan också den till arbetshem hänvisade åläggas tvångsarbete.

Antalet arbetshem har under de senare årtiondena minskats avsevärt liksom antalet av de på hemmen intagna. Den 1 november 1963 fanns endast 15 män intagna på arbetshem. Antalet arbetsförelägganden per år överstiger dock väsentligt siffran för de på hemmen intagna. Detta faktum liksom andra faktorer talar för att systemet inte längre fyller sin uppgift.

Denna form av administrativt frihetsberövande har också utsatts för kritik från skilda utgångspunkter. Det torde alltså vara moget för avskrivning.

Vid remissbehandlingen av det utredningsförslag som föregått propositionen har förslaget att upphäva ett arbetsföreläggande med åtföljande intagning på arbetshem avstyrkts av fyra länsstyrelser av nio, som haft förslaget för yttrande, samt av halva antalet av de kommunala organ som yttrat sig jämte familjerättskommittén. Detta har skett med hänvisning till att ett annat förfarande för att förmå tredskande familjeförsörjare att fullgöra sina skyldigheter dessförinnan bör ersätta nuvarande ordning.

I propositionen är möjligheterna inskränkta till vissa rehabiliteringsåtgärder av olika slag — medicinsk vård, nykterhetsvård, arbetsvård m. m. — som skulle vara ägnade att återföra en del av de försumliga försörjarna till arbetsmarknaden och därigenom sätta dem i stånd att bättre bidra till de anhörigas försörjning.

Propositionen hänvisar vidare till indrivningsförfarandet och de normala exekutiva åtgärderna i form av utmätning och införsel samt förutskickar en omfattande revision av utsökningslagstiftningen, som förbe-

reds av lagberedningen, och till utsoekningsvaesendets omorganisation i samband med polisvaesendets forstatligande.

Denna revision foreligger dock inte i fardigt skick. Ej heller kan man bilda sig något omdoeme om vaerdet av utsoekningsvaesendets omorganisation i avseende pa mojligheterna att fa forsumliga familjeforsorjare att fullgora sina skyldigheter. Att under dessa omstaendigheter genomföra de foreslagna aendringarna i socialhjaelpslagen och barnavaerdslagen forefaller oss forhastat. Starka skäl anser vi tala for att uppskjuta avgörandet tills detta material framlagts.

Under hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 34 samt i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om nytt förslag efter det att pågående utredningar rörande utsoekningslagstiftningen och indrivningsfoerfarande avslutats.

Stockholm den 4 februari 1964

Manne Ståhl

Brita Elmén
